

"EDINOST"

Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „ 4.50
za četrt leta 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilne se upravištvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasni in oznanila se računajo po 7 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročilno, reklamacije in inserate prejema upravištvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinost je moč.“

Konstitucionalizem in liberalizem narodnih naših nasprotnikov.

V Pulji 17. februarja 1889.

O Slovanih, osobito pa o nas Slovincih radi trdijo, da smo nazadnjaki, mračnjaki, nasprotniki napredka, neprijatelji znanosti in umetnosti, posebno pa, da tiče v našem bistvu odločno suženjska svojstva, valed katerih nam nedostaje smisla za človeško in politično svobodo, da smo nedostopni liberalnim načelom.

Odgovarjajoč na ta obdolženja nas nikakor ne navdaja nada, da bi nasprotnike prepričali o neistinitosti njihovih trditve, ker smo uverjeni, da tega niti treba ni, ker sami dobro vedó, da so trditve te neosnovane. Tisti pa, ki vedoma laže, ne bo ti nikdar priznal zmote svoje — in čeprav mu prigrvarjaš z govornostjo Demostenejevo.

Ako torej zavračamo taka sumničenja, ne storimo tega radi naših nasprotnikov, ampak radi tega, ker nam je znana prežalostna istina, da je mnogo naših sorjakov, ki so se kolikor-toliko dali premotiti po ekspektoracijah teh in ki misle, da smo res inferijorno podkoleno, nevredno, da bi vstopilo v svetišče kulturnih narodov, da moramo biti celó veseli, ako smemo, pred vratmi stoječ, klanjati se uhajajoči in izhajajoči gospódi. Žalostno, prežalostno je, da se v nas še dobé ljudje, — da si so, hvala Bogu, v neznanji manjšini — ki takó žaljivo sodijo o sebi, ki takó nízko cenijo svojo in svojega rodú vrednost.

Žalostna je ta istina radi tega, ker nam priča, da narodni ponos in vera v svoje lastne moralne sile nista še našla pota v vsa slovenska srca. Rekli smo že, da so ti čudaki sicer v neznanji manjšini, toda priznati moramo, da so nam

ukljub svojej maloštevilnosti na veliko kvar, ker oškodujejo dobro ime naroda; kajti zlobni naši nasprotniki snujejo, naslanjajoč se na kvaliteto teh, za narodno čast niti smisla ne imajočih eksistencij, neugodno svojo sodbo o vsemu rodu. Od todi one trditve, da je naše narodno gibanje umetno narejeno in da jedro ljudstvo noče o njem ničesa vedeti. Torej ne toliko zaradi drugorodnih nasprotnikov, ampak radi teh poslednjih izgubljenih naših ovčic — ki v svoji narodni nezavesti potiskajo nevarno orožje nasprotniku v pest — treba je, da zopet in zopet zavračamo taka obrekovanja, vzbujajoč pri malomarnežih zavest do svoje lastne časti in kličoč jih k spolnjevanju narodne dolžnosti. Da se nam pa to posreči, treba je, da enkrat konečno razrušimo vero v vsemogočnost protivnikov, tisto nesrečno fikcijo o italijanskem in nemškem nadvladanju.

Temu najprimernejše sredstvo pa je, ako kažemo naše nasprotnike take, kakoršani so v resnici, da kažemo brezozirnost, lažnjivost, lokavost in farizejstvo njihovo, posebno pa njihovo, v naš materijalni propad preračunjen brezmejni egoizem.

Nasprotniki naši se radi ponašajo s svojim konstitucionalizmom, v resnici pa je ni stranke, ki bi bila proti drugomislečim tako brezobzirna, nasilna in avtokratična, nego sti nemško-„liberalna“ in pa italijanska. Za časa, ko je takozvana „ustavoverna“ stranka strahovala ne le avstrijske narode, ampak tudi druge visoko stoječe faktorje, bilo nam je prilike v obilici, da smo spoznali ta nadri-konstitucionalizem ter se uverili, da „ustavoverstvo“ to ni vredno niti piškavega oreha. Zase so pač zahtevali vse blagre, katere more podeliti konstitucionalizem, za drugorodne pa ustanovili najstrogejši strankarski absolutizem. Sebi kruha, drugim

kreaturah v našem narodnem telesu, kakoršne žive samo za to, da žive, o teh pa moraš „absolut“ molčati. Odmah te „kro-nejo“ po prstih, rekoč: tiho! Drži se svojega delokroga!

Tako je bil skupil Vaš podlistkar prve dni meseca svečana, sporočivši Vam iz našega trga nekaj o tatovih, čitalnici in o nekem „slavnem psu“. Tako so ga bili zavrnili, da se boji več na dan. Zato sem si jaz isposodil za danes njegovo orožje in orožje, da ga barem nekoliko nadomestim. Rekli so mu, naj bo doma, naj ne hodi po trgu S. pobirat novice. Da, bili so celo toli skopi, da mu niti pred domačim pragom niso dovoljavali pobirati trščice v dan sv. Valentina, laškega pomladina. Revež podlistkar se je bal povedati, kako je nedavno nekdo nekemu treznost s pestjo zabijal v glavo; potem pa je prvi nekdo prinesel baje drugemu 50 gl., da bi molčal o vsem; a drugi nekdo se je z zabuhlimi licí zbal gospodarja in petdesetaka. Srednjeveški „Faustrecht“ torej v nas ni še popolnoma izkoreninjen. To pa omenjam le mimogrede.

Ko nekega dne „pohajam“ po našem trgu ter v časi, ko se gospoda masti pri bogati mizi, gledam na — uro, pridričita od Razdrtega sem dva gospoda. Kako lepo

kamen, to jim je bila deviza. — Če so res še danes ljudje, kateri se niso mogli sprizajziti s parlamentarnimi ustanovami, smemo pač mirno vestjo reči, da je na tem kriva laži-ustavoverna stranka. Kar so oni nazivali ustavovernost, to je bila gnjusna karikatura, ki je mogla in skoro da morala diskreditirati konstitucionalizem

Druga piramidalna laž je njihov „liberalizem“. Ko so oni igrali prvo vjolino v državi našej, tedaj gorje onemu uradniku, ki jim ni hotel opravljati posel podajča, gorje mu, ako so le slutili, da ne misli v vsakem oziru tako, kakor so zahtevali oni: romati je moral, seveda iz službenih oziróv, iz jednega kota države v drugi, sebi na veliko škodo in na škodo ljudem, ker se ni mogel z njimi sporazumeti. Tako je zahteval strankarski diktum in — basta, zapovedi političke dostojnosti, katere vendar ne smemo pogrešati pri nobeni pošteni politički stranki, — posebno pa ne, ako zahteva, da jo pripoznamo za liberalno — bile so jim deveta briga. Na vsako pritožbo, in da je bila še tako opravičena, bil je odgovor — zaplena. Ob volitvah izdali so svoja povelja — in bataljoni uradnikov gibali so se križem sveta, strahujoč ljudstvo. — Pri volitvah po listkih uveli so glasoviti modus podpisovanja in bianco. In kjer ni strahovanje izdalo, tam so pomogli srebrički in sinekure. In tako dovršene volitve proklamirane so za pravi izraz volje ljudstva! Mi le ne vemo, bi se li bolj čudili gorostasnej laži, ali pa ne ču v nemu cinizmu, s katerim so jo izgovorili. Po njih vzgojeno sleparstvo v trgovini in obrti, slepenje ljudij po raznih podjetjih „na delnice“, katerih vrednost je bila samo fiktivna, zanje izdane denarje so ti nemški bogovi in polubogovi kratkovidnežem iz žepa izvlekli; — vse te mahinacije proslavljali so kot „unge-

so krabuljice žvenkljale! Gospoda sta se vozila na sankah in držala oba resno. Voz se ustavi. Možaka v kožuhih stopita z levo nogo „naprej“ na pobeljeno cesto. O zajetnejšem sem mislil, da je namenjen k zdravniku, ker mahal je z rokama in breal, kakor da ima „delirium tremens“ v najvišji potenci. Nisem se motil. Oba sta se podala k lečniku, a ne za telesne slabosti, marveč v kabinet za pomirjenje razdraženih živcev. Ker še vedno rad utikam nos tja, kamor ne treba, zvedel sem kmalu, da sta gospoda došla „direkt“ iz Hrenovic napravljat protest proti isti dan dopoludne se vršečej volitvi novega župana. Voljen je namreč županom velike občine Hrenoviške najvrednejši mož, kojemu ljudstvo zaupa, da ga je volilo kot zastopnika kmetskih občin v deželni zbor l. 1886. Kar pa največ velja in kar omenjenima gospodoma bolj nego vse v oči bode, je to, da je novi župan

„Tvrđ . . neisprosen mož jeklen, Kedar braniti je česti in pravde Narodu in jeziku svojemu.“

Pozneje sem zvedel, da sta gospoda podpisala volilni zapisnik. Jeden je celo uže prisegel kot odbornik. Potem sta pa šla in — protestovala, toda pardon! ne takoj. Zvonilo je poludne. Navzoči odbor-

ahnter volkswirtschaftlicher Aufschwung.“ Židovska samopašnost praznovala je svoje orgije, masteč se ob krajcarjih, katere si je ubogo ljudstvo „tako rekoč od ust odtrgalo.“

Taka so narodno-gospodarska načela, tak je „konstitucionalizem“, tak je „liberalizem“ teh ljudij, ki toli imponujejo nezavednežem našim, mislečim, da so to res nadnavadna privilegovana, superijorna bitja. Toda opazujte jih pozorno, ogledite jih od bližje in videli bode, da so njih gospodarska načela skrajna nesramnost, njih konstitucionalizem odurna karikatura, njih liberalizem pa moralnih načel ne priznajoč ateizem; — svobodnjaštvo to nazvali bi moderno trinoštvo.

Sveta dolžnost je vsakemu, da se odločno po robu postavi takemu liberalizmu in se oklene rodu svojega, kajti Slovani smo v resnici liberalni, ves naš boj od prvega začetka do danes je boj za liberalna načela, valed katerih ne privoščimo svobode samo sebi, ampak tudi drugim. To je pravi pojem poštenega liberalizma. C—t—č.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Proračunski odsek, ki je uže oktobra meseca pričel svoje delovanje, izvršil je še-le te dni svojo nalogo in pričela bode skoraj proračunska razprava. Ta bode letos jako živahna. Kakor vse kaže, ni več mej desnico in vlado one nežne složnosti, kakor je bila nekdanj. Razne stranke se pripravljajo vlado resno prijeti ter odločno zahtevati, da se položaj malo „razbistri“. Kakor pripovedujejo opozicijski listi, bodo razne desničarske stranke zahtevale 4 stvari, predno dovoli sedanji vladi proračun in sicer: da čim prej spravi na dnevni red

niki z bivšim in novim županom se odkrijejo „come il faut“ ter molijo. Toda izjeme so povsod. Še celo mej dvanajsternimi apostoli bil je eden nečist. Naši odborniki so molili, nekdo je pa stopil k oknu ter pokrit bobnal s prsti po šipi, češ: plebejec, „gens inferiora“ neka moli, nam ne treba. No, kaj za to. Vse so le postranske stvari. Tudi omenjeni gospod je baje mislil, da je to kaka „licentia poetica“, o koji pa on baš toliko ve, kot „licentia poetica“ o njemu.

Ali kaj še vse to? V nas smo uže skoro tam, kakor Parižanje pred volitvijo Boulangerjevo. Nek gospod je hotel uže staviti sto forintov proti desetim, da volitev ovrgó, a prošlo je uže mnogo dni in o protestu ne ve živi krst družega, no to, da sta dva gospoda v svoji toliko in tolikokrat poudarjani konsekvenci protestovala.

Izid prevažne te stave javi Vam gotovo moj kolega, ko ga mine prvi strah. Danes je uže tako, da ni nobena stvar trdna brez protesta.

Z drugimi uzroki in drugim načinom znajo protestovati naši sosedje v čezlitavski državni polovici. Pravijo sicer, da ima prazen sod velik glas, a svet se je

PODLISTEK.

Sobotno pismo.

Izza Gaberka.

Gospod urednik! Upam, da tudi meni dovolite malo prostora „pod érto“. Sobotnjak mi ne bo zameril, ker sva se o tem dogovorila in pogodila, seveda za plačilo, kakor dandanes marsikdo dela vsluge in poklone le za plačilo. Če se kdo usmeli, da kaj poroča v časnik, vrši se to za plačilo — da se drugim priljublja in sam sebi pot gladi ter tako zaslužuje vsestransko pohvalo. Rekaajo mu celo „dober kavalir“, naposled tudi sam verjame, da je, premda ima baš toliko kavalirskih zaslug, kot konjski mešetar pojma o teletih.

Kdor se pa ne ozira ne na levo ni na desno ter stopa med „njima zvest naprej“, godi se mu uprav nasprotno. Taka je z Vašim prirejevateljem sobotnih pisem. Rekel sem uže, da kdor želi biti hvaljen, poročaj v liste o samih pohvalah, čestitkah, izročevanji častnih diplom in o slični robi, molči pa o narodni mlačnosti, „švabski baštini“, o narodnih grehah, lahonskih in nemškutarskih zaslugah, sicer se boj! O nazadovanji kake čitalnice, o konjskih prekupčevalcih ali celo mešetarih in onih

nevi šolski zakon, da premeni volilni red za Moravsko, da zniža hišni davek na Tirolskem, da izvede Ferjančičev predlog, glede volilnih okrajev na Koroškem. To so glavne zahteve raznih vladnih strank. Mej temi tiče se zadnja posebno nas Slovencev. Volilni okraji na Koroškem so namreč tako urejeni, da je Nemcem povsod lahko zmagati in Slovence potlačiti. Naš državni poslanec je stavil zatorej predlog, naj vlada odpravi to nezakonitost ter uredi volilne okraje tako, da bode mogoče tudi Slovencev njih množini primerno število poslancev odposlati v deželni in državni zbor. To je pač opravičena zahteva in ako vlada to izvede, jej ne bode mogel pač nikdo po pravici očitati, da podpira Slovence in tlači Nemce, ampak, da je obema narodnostima pravična. Ako bodo imeli naši poslanci dovolj eneržije, morala bode vlada spoznati to zahtevo. Nemci to slutijo, za to so začeli ruvati proti omenjenemu predlogu. — V Celovci bil je te dni shod necega kmetskega društva, ki tera ultranemško politiko. Na tem shodu je bila sklenjena resolucija proti Ferjančičevemu predlogu, ki po inenji dotičnih gospodov sega v pravice Korošcev. Nemci bodo skrbeli, da pride v državni zbor več enačih resolucij in vlada brez dvojbe ustrezne tem — na škodo Slovencev.

Na Češkem bodo volitve v deželni zbor morda že junija meseca. Staročeska glasila pozivljejo že volilce, naj se pripravljajo na volilni boj. „Hlas Naroda“ preporeča češkemu narodu previdnost, da se volitve dobro sponesejo. Kjer mogoče, naj se volijo dosedanj izkušeni poslanci in naj se ne cepijo moči, ker bi to bilo narodni stvari na kvar.

V o g e r s k e m državnem zboru traja še vedno razprava o novem „vojnem zakonu“. Vsprejet je § 14. malo premenen. Vse stranke bile so za premeno, kakor je je naposled vlada sama predlagala, vendar je o tej priliki izustil grof Aponyi govor, iz katerega se lahko posname program opozicije za bodočnost. Grof Aponyi je ostro napadal ministra predsednika Tiszo, katerega postopanje je bilo v zadnji čas tako, da ne sme več ostati na svojem mestu. Zmerna opozicija in skrajna levica sti se zvezali ter napovedali boj proti sedanjemu ministertvu, katero hočeti na vsak način vreči. Zedinjena opozicija ne dopušča, da bi se v državni zbor vrnil oni red, ki je potreben pri vsakem parlamentarnem delovanju, dokler sedanja vlada ne pade. Tudi dijaki, katerim opozicijski poslanci dajejo pogum, so javne demonstracije samo začasno ustavili, dokler pride

po proroških besedah starega Kranjca popolnoma obrnil. Njegova pesen pravi:

„Vse po svet, narobe gre.“ —

No, bolj kakor marsikje v našem družabnem življenju, logičen je tu dostavek: če vedno na robe gre, tudi narobe pride. Narobe prav je pa razoraba ledina. Tako je tudi v deželi paprike in gulyasza. Molčali smo mi in molčali naši poslanci ter vsprejeli vojni zakon nespremenjen v vseh §§. Kričali so Arpadovi sinovi in peštanskih pohajačev svojat je pobijala okna. Dijaki so agitovali med seboj, da ne bodo polagali izpita v nemščini. V našej polovici pa znamo nemški bolj kot materinščino, seveda ne vsi. Madjarskih nemirov se je zbala vlada, in vsemogočni Tisza bežal je iz zbornice po stranskih ulicah domov. Naposled je narod dosegel vojni zakon tak, kakeršnega je želel, tu pa narod ne doseže vsega, česar želi.

Omenil sem ravnokar, da znamo pri nas nemški. Ta pravi, da Slovenci nimajo bodočnosti, le Slovani, on je Slovan a ne Slovenec; oni tam le kriči: „Ich gehöre zu die Deutschen!“ Obema pa so slovenske, kakor tudi obe slovenske težnje „über ihren Dorfverstand“.

Morda Vašemu podlistkarju o priliki, ko mu „sapo zapro“, še pomore

Vaš

v zbornici na dnevni red § 25. vojnega zakona, potem prično na novo one komedije, katere so vganjali zadnje dni v Budimpešti. Vlada si ne ve drugače pomagati in je začela „pod roko“ sama agitovati mej narodom in delati sebi v prilog demonstracijo. Kaj bode iz vsega tega, pokaže nam bližnja bodočnost.

Vnanje dežele.

R u s i j e neodvisnost jako bode Anglijo in Nemčijo, morda tudi druge države, zato si vsakdo prizadeva spraviti jo v neprimliko. Anglija, katerej je Rusija nevarnejša nego drugim državam, hotela je Rusijo zaplesti v vojsko z Afganistanom. Angleži so hujskali emira Abduramana, da je začel Rusiji v srednji Aziji nadlegovati. Hoteli so Rusije pozornost obrniti vso na Azijo, tako, da bi se ne mogla vpletati v evropske stvari. Te lepe načrte jim je Rusija prekrizala s tem, da je poslala generala Komarova v Čardžui na afgansko mejo, ter mu velela zasesti vse važne kraje ob meji. Afganci sedaj ne morejo tako lahko preko meje; ako bi pa poskusili Ruse napasti, se pa ti ne bodo več dosti vstavljalji; njih čete planijo čez mejo ter v kratkem ukroto uporneže. S tem bi Anglija dosegla baš nasprotno od tega, kar namerava. Ruska in angleška posestva bi potem mejila — in pot v Indijo bi Rusom ne bila več tako dolga.

Ministerska kriza na S r b s k e m je nenavadno dolga. Kralj ne ve kaj storiti. Radikalci imajo sicer ogromno večino v deželi in skupštini, a Milan jim ne zaupa ter se boji radikalnega ministertva. Dogovarja se z Rističem, vodjo liberalcev, a vse to še nima nobenega vidnega vpeha. — O zadnjih mestnih volitvah v Belemgradu so zmagali radikalci. Liberalci in naprednjaci trde, da se jim je godila krivica ter zahtevajo, naj vlada volitve razveljavi. Vlada, katera pripisuje mestnemu zastopu prestolnega mesta velik pomen, brzkone razveljavi prve volitve ter razpiše nove. To bi bil torej tudi vspeh nove, nikdar prehvaljene ustave.

V r u m u n s k e j zbornici je stavil Blahremberg več interpelacij. Mej drugim je interpeloval vojnega ministra, zakaj upliva na generale, da se boje vsprejeti mandat za senat. — Vojni minister je odgovoril, da on nobenemu generalu ne brani, ako se hoče potegovati za kak mandat; naj se predstavi volilcem, saj ima pravico do tega. Vendar je bolje, da se vojaki, dokler aktivno služijo, ne vpletajo v politiko. Vladna večina se je uže veselila, češ, „dobro ga je pobil!“ Tu vstane poslanec Isvoranu ter stavi predlog, katerega je podpisalo 24 poslancev, da se posadi bivši ministerski predsednik Bratiano z vsemi kolegi na obtožno klop. Razprava o tem predlogu je uže začela, in vlada, ki se je nadejala, da je tega zla uže rešena, je sedaj zopet v škripcih, kajti v zadnjic je imela samo en glas večine, sicer bi bil Bratiano sedel uže pred sodniki.

Vse prizadevanje predsednika f r a n c o s k e republike dobiti novo ministertvo je brezuspešno. Najprvo je poveril to nalogo g. Méline-ju, predsedniku zbornice, no temu se to ni posrečilo; za Mélinejem sta poskusila Freycinet in Rouvier, a tudi ona dva nista imela uspeha. Zbornica je bila odgodila seje do četrta, želeč, da bi do takrat nastopilo novo ministertvo; kakor pa stvari stoje, bode težko najti novo vlado do nedelje. Nedelja bode tedaj za republiko usodepoln dan. Delavci, ki so pred kratkem stavili svoja zahtevanja, pridejo 24. t. m. po odgovor. V Parizu pripravljajo za ta dan velike demonstracije. Po vogalih so nabiti oglasi, ki so polni in prepolni očitaj republik in vladi ter nadahneni boulangismom. Ta dan je pač potrebno, da bi bilo sestavljeno ministertvo ter da bi nastopilo svojo službo.

I t a l i j a n s k i ministerski predsednik je sicer ostal na svojem mestu, a delavski nemiri v Rimu niso ostali osamljeni. Iz vseh velikih mest javljajo o demonstra-

cijah. Delavci, ki nimajo posla, se zbirajo ter zahtevajo dela od magistratov in vlade. Bèda in reva je v Italiji vedno večja; v nekaterih krajih ljudje kar umirajo lakote. Nezadovoljnost s sedanjo vlado, katere slaba vnanja politika je tej revni mnogo kriva, čedalje raste in morda ni daleč dan, da se bode moral Crispi umakniti. Njegov naslednik pa bode moral pustiti visoko politiko ter pečati se bolj z notranjimi zadevami in narodnim gospodarstvom, nego z Afriko in kolonijalno politiko.

D O P I S I.

Iz Kviškega pri Gorici. [Izv. dop.] (Konec.) Vtorek v dan 12. t. m. imeli smo v tukajšnji farni cerkvi slovesno zadušnico po ranjkem cesarjeviču Rudolfu. Maševal je častiti g. župnik Mihael Koršič; ta dan se je odlikoval mrtvaški oder z izvenredno visokostjo, z vencu in cesarskim grbom. Zadušnice se je vdeležilo: občinsko in cerkveno starešinstvo, krajni šolski svet z učiteljstvom in šolsko mladino, c. kr. žandarmerija, c. kr. poštar, zastopniki veterinarov, društvo čitalnica s pevci in društveno zastavo in mnogobrojno ljudstvo. Pevci so peli izborno, zato slové kot najboljši mojstri v goriškem okraju. Po dokončanej službi božji nastavilo se je vse ljudstvo pred cerkvijo in župnijo, hitro pri vratih nastavila se je šolska mladina v dolgih vrstah, dečki na enej, deklice na drugej strani, zatim stali so veterani, potem c. kr. žandarmerija, zatim društvo čitalnica z društveno zastavo in pevci in koncem cerkveno in občinsko starešinstvo; ostalo ljudstvo je stalo kjer koli mogoče. Vsak je povpraševal kaj bode? Hitro potem pride preč. gosp. župnik Mihael Koršič iz cerkve, tu mu pride naproti c. kr. poštar g. Karol Kumar in ga spremlja do vrat njegovega stanovanja; tu ga ustavi in spregovori s krepko besedo: „Častiti farani! (Vsi so se naenkrat odkrili.) Žalostno nesrečo Vam imam omeniti, da edin sin presvitlega cesarja Fran Josipa I. je umrl. Mi smo se sešli v tem svetišči, da molimo za ranjcega. Molili smo tudi za presvetlega cesarja, da bi ga Bog potolažil in mu pomagal prenašati trde ure, katere so ga zadele. — Častiti farani! skažimo se hvaležne Nj. Veličanstvu zaradi prevelikih dobrot, katere nam zaklada iz svojega blagega srca. Zida šole, podpira cerkve, pomaga pogorelcem, onesrečenim po povodnji, po toči itd., kaže se nam vedno usmiljenega samaritana. Kdo ima takega cesarja kakor mi? — Tudi 29. imamo samaritana v naši sredi in ta je preč. gosp. župnik! Kako smo srečni, da Vam danes gledamo v oči! 38 let bivate uže med nami, darovali ste samega sebe v našo korist. Marsikdo se spominja leta 1885. strašne kolere; tudi naša župnija je bila onesrečena s to boleznijo, pozneje so še prišle nalezljive koze. — A Vi se niste nikdar strašil in branil storiti svoje dolžnosti. — Po noči, čez dan, po zimi, po letu, o toči, o dežji Vas ni strašil ne led, ne sneg, ne grom, ne blisk, ne trda tema, hiteli ste pomagati raznim nesrečnim. Dajali ste jim dušna tožila, tako, da lahko rečem v čast resnice: nobeden ni brez Vašega tolažila umrl. Kako lahka vest je ta! a dosti dela Vas je stalo; Vi niste prašali, kedaj bodem spal, kedaj jedel, itd; božja vsemogočnost Vas je storila pri tolikih boleznih še čudovito močnega in trdnega. Upali smo, da bodete pri Vašem 50letnem mašništvu, (sedaj služite 53 let), osrečili našo faro z zlato sv. mašo, a Vaša poniznost se je temu upirala, branili ste se, da bi svet govoril o toliko izvanrednej Vašej slovesnosti. Še mnogo družega bi lahko omenil, a silijo mi solze iz očíj, ko vidim, da vse joče, nadleguje nas tudi mraz; ni družega, kakor, da se zahvaljujem za darovano slovesno zadušnico, katero ste tako spodbudljivo opravili in kličem: Bog obvaruj, Bog ohrani nam cesarja Avstrijo in

Bog poživi našega gospoda župnika! — Pevci so zapeli: „Kviško sinovi“ in „cesarsko pesen“, katero je tudi pela šolska mladina in ljudstvo. To je bil utis! lahko rečem: Hrast se omaja in hrib, zvestoba Slovencev ne gane! Vse ljudstvo se je razšlo; up in nada naj ga tolaži, da bode usmiljeni Bog blagoslovil milo nam domovino, milo nam Avstrijo! — Mladim čitalničarjem svetujem pa: vstrajnosti, pridnosti in previdnosti! Naprej zastava Slave!

Domače vesti.

✓ Odbor političnega društva „Edinost“ in društveni veselični odsek ima seje v torek dne 26. t. m. v prostorih „delalskega podpornega društva“ (Via Molin piccolo št. 1). K seji pozivljajo se vsi odborniki in namestniki ter članovi veseličnega odseka. Pozvani gospodje naj se blagovoljno snidejo ob pol osmi uri zvečer v navedenem kraju.

Politično društvo „Edinost“ priredi, kakor smo uže zadnjic javili, dne 2. marca t. l. veliko veselico s plesom in petjem v gledališču „Politeama Rossetti“. Sodelovali bodo vsi slovenski pevski zbori iz Trsta in okolice. Godbo preskrbi tržaško veteransko društvo. Med posameznimi točkami plesnega reda peli bodo pevski zbori, obsegajoči preko sto pevcev, razne priljubljene narodne pesni, izmed katerih omenjamo v prvej vrsti: „U boj!“ „Slava Slovencev“, „Banovci“ in „Morje jadransko“. Pred polunočjo pleše se „Kolo“; plesalci nastopijo v narodnih opravah. Iz vsega videti je, da bode veselica uprav velikanska, kakoršnih je Trst le redko kedaj videl. — Ustopnice stanejo 50 nč. za osebo. Prodajajo se pri vseh slovanskih društvih v Trstu, v kavarnah „Commercio“, „Tedesco“ in „Bott“ ter v prodajalnicah gg. Žitka (Corsia Stadion št. 1), M. Keržeta (Piazza S. Giovanni) in Jerška (Corsia Stadion št. 21). Blagajna se odpre na večer veselice ob 8. uri; radodarnim doneskom ne stavljajo se meje. — Prepričani smo, da se bode znašlo pri tej veselici vse, kar se zanima za slovensko stvar ter o izrednih slučajih pusti vsakdanje skrbi doma, da se veseli iz vsega srca — med svojimi.

✓ Imenovanje. Namestni učitelj na tržaški nemški ljudske šoli, g. Ivan Bunc, imenovan je učiteljem na pripravnici za učiteljišče v Kastvu. Vrlemu narodnemu učitelju naše najsrčnejše čestitke!

Dopolnilna volitev v Istri. „N. Sl.“ poroča se od dobro poučene strani, da bode početkom meseca aprila dopolnilna volitev enega poslanca isterskih mest in trgovinske zbornice v Rovinju za državni zbor, katero mesto je ispraznjeno vsled smrti deželnega glavarja isterskega, dra. Vidulica.

Naš umetelnik, sloveči kipar gosp. Rendić izlozil je razna svoja dela v Peterburgu. „Slavj. izv.“ poročajo, da so stigla Rendičeva dela v Rusiji vsestransko priznanje in občudovanje. — Ponosni smo, da štejem tacega umetelnika med našimi rojaki.

Delalsko podporno društvo ima zadušnico za pokojnega pokrovitelja, cesarjeviča Rudolfa v petek, dne 1. marca t. l. v cerkvi sv. Antona novega. Pri črnej maši pojó društveni pevci. Natančne določbe objavimo v prihodnej številki.

Zapuščina cesarjeviča Rudolfa. Po odpotovanju cesarjevne-udove nadvojvodinje Stefanije začelo se je na Dunaju z urejevanjem cesarjevičeve zapuščine. Za sestavljenjem inventarja treba bode več tednov. Razni predmeti odposlali so se mnogobrojnim osebnim prijateljem za spomin na pokojnega cesarjeviča. — Posebno bogata je zbirka orodja za lov, v katerej se nahaja preko 100 pušk razne vrste. V posebnej omari shranjene so puške, katere je nosil cesarjevič o vojaških vajah

in na lovu še v otroških letih. Jako zanimljiv in visoke vrednosti je muzej, v kojem je neizbrojno število raznovrstne divjačine, katero je cesarjevič ubil.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabral je veleč. g. župnik na Proseku od udov družbe sv. Mohora for. 4. Presrečna mu hvala!

Slovanska Čitalnica javlja p. n. g. članom, da se igra pred plesom dne 2. marca tombola, katere čisti dohodek je namenjen „podružnici sv. Cirila in Metoda“.

Slovenska mladina tržaška. Opozorjamo naše rodoljubno občinstvo še enkrat na tretji letošnji „plesni venček“, naše mladine, kateri bode danes v soboto dne 23. februarja v dvorani h. št. 16, ulice Torrente. — Začetek ob 8 1/2 uri zvečer. — Ustopnice se dobivajo na večer pri blagajni.

Slavno občinstvo opozorjamo na veselico s plesom, ki jo priredi jutri 24. t. m. pevsko društvo „Hajdrih“ na Proseku. Začetek točno ob 6. uri zvečer.

Pomiloščenih je bilo dne 20. t. m. od presv. cesarja 126 kaznjencev po kaznilnicah avstrijskih. Izmed teh je redno pomiloščenih 93; onih, ki so lansko poletje bili na delu pri vrevanju hudournikov v Ratečah in na Koroškem je 33. Na ljubljanskem Gradu je pomiloščenih in takoj izpuščenih 14, sedmim pa je kazen le deloma odpuščena. V ženski kaznilnici v Begunjah so pomiloščene štiri ženske, rodov 1 Kranjica in 3 Štajerke.

Občinski svet tržaški imel je 21. t. m. javno sejo. Predsedoval je župan dr. Bazzoni, vlado je zastopal okrajni glavar baron Conrad; pričujočih je bilo 36 svetnikov.

Po prečitjanju zapisnika zadnje seje prijavi se zboru zahvalno pismo novoimеноvanega mestnega fizika dra. Costantinija; pismo je sicer „šablona“, toda novi fizik spolnil je z njim sveto svojo dolžnost, priznavajoč vrednost mastne službe.

Razpravlja se zatem o domobranske kasarni na Vrđeli. Poročilec dr. Luigi priporoča v imenu mestne delegacije, naj se z lastnikom vojašnice, Mihom Škabarjem ponovi in podaljša najemnina do 24. avgusta 1890. s tem pogojem, da more zatem mestna občina, ako bo treba, najemnino še za eno leto t. j. do 24. avg. 1891. podaljšati ter naj se naroči mestnej delegaciji, da se posvetuje o načrtu za novo vojašnico ter da potem predloži načrt zboru, ker današnja vojašnica ne zadostuje potrebam v nobenem oziru. Po kratki razpravi bil je predlog soglasno vsprejet.

Preko odgovora inženirja Comellija glede načrta za vrvanje starega mesta, preide se na dnevni red, ker Comelli ni dokazal finančno zmožnost njegovih drugov, kakor se je zahtevalo in tudi ni določil zahtevanja družbe, ako slučajno prevzame delo.

Razpravlja se na to o spomenici delavske zadruge tržaške, katera se tiče vrvanja starega mesta. Spomenica zahteva: 1. Nalaga se magistratu, da se dogovori s podvzetniki o najnižji mezdni in v koliko smejo stavbena družba rabiti inozemsko gradivo; 2. nalaga se magistratu, naj stori pri vladi potrebne korake, da se oproste za 25 let vsega davka zgradbe za delalce, ležeče izven načrta za vrvanje; 3. občina se obvezuje, da dovoli za isto dobo oproščanje vse carine in doklad na gradivo za zgradbe namenjene delavcem; 4. proti predlogom finančnega odseka ostane najemnina doklada do iznosa 100 gld. za najemnino nespremenjen ter se ga tirja pri najemini do 200 gld., z 2 1/2%, do 400 gld. z 4% in preko 400 gld. z 6%.

Po dolgotrajnej razpravi preide se preko spomenice na dnevni red.

Stavi se, kot nujen, tudi na dnevni red dopis inženirja Prevostija iz Milana, s katerim stavlja proti predlogu finančnega odseka ponudbe za vrvanje starega mesta. Sklene se s slabo večino glasov, da se

na roči združenemu finančnemu in stavbenemu odseku, da razpravlja v slučaju potrebe z lombardično stavbeno družbo.

(Ako je uravnanje starega mesta res tako nujno, zakaj se ne ozira rajše na domače podvzetnike; je-li potrebno, da služi tujec, Italijan, žulje tržaških občanarjev? Tudi to nam nekoliko slika „patriotizem“ magistrata tržaškega!) Seja je bila s tem o 9. uri zvečer končana.

Hrvatska čitaonica in delavsko društvo v Kastvu priredujeta v nedeljo dne 24. t. m. in dne 3. marca t. l. v lastnih prostorih „Narodnega doma“ skupno zabavo. Program zabave dne 24. t. m.: 1. Nek dušman vidi, zbor. 2. „Brzjav“, G. Pfleger Moravsky, vesela igra v jenem dejanju. 3. „Težke noči i težke misli“ s spremljevanjem glasovirja poje g. Božo Dubrovič. 4. Tombola. 5. Ples. Plesalo se bode tudi „Kolo“. — Program zabave dne 3. marca: 1. Zrinski-Frankopanka, poje zbor. 2. Bilo im je sudjeno, šaljiva igra u 4 dejanjih. 3. Budnica, poje zbor. 4. Tombola. 5. Ples. More se priti tudi v kostumu. Plesalo se bode „Kolo“.

Vabilo k plesni veselici, katero priredi „Solkanska čitalnica“ v nedeljo 24. februarja t. l. v Mozetičevj dvorani. Začetek ob 7. uri zvečer. O počitku, ki bo ob 11. uri, bode petje in srečkanje 3 dobitkov. Srečke po 10 kr. To plesno veselico počaste tudi nekateri domači in goriški „Sokoli“. Ustop k plesu za čitalniške družtvenike in „Sokole“ v družtvenej opravi 60 kr., za vse druge 1 gld. Ustop brez vabila ni dovoljen.

Vabilo k veselici, ki jo priredi narodno bralno društvo v Zagorji v nedeljo 24. t. m. v gornjih prostorih poslopja g. Jak. Čopič-a. Vspored: 1. P. H. Sattner: „Opo-min k petju“, mešani zbor. 2. Radoslav: „Krojač in čevljar“, šaljivi prizor. 3. P. H. Sattner: „Nazaj v planinski raj“, mešani zbor. 4. „Suknjo doli“, vesela igra v enem dejanju, poslovenil Andrejčkov Jože. 5. Tombola. 6. Ples. Začetek ob 8 1/2 uri zvečer. Vstopnina za ude 30 kr., za neude 50 kr.; k plesu za gospode 50 kr. Pri plesu in med točkami svira kvintet Bleyer. K prav obilni udeležbi vabi Odbor.

„Neue Freie Presse“ priobčila je dne 19. t. m. popravek, ki ga jej je doposlalo vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda glede dopisa iz Gradca, v katerem se je trdilo, da je družba sv. Cirila in Metoda v zvezi s „Slavjanskim blagotvornim občestvom“, grof Ignatjev pa njen pokrovitelj.

„Slovanski Svet“ šte. 3. prinaša to le vsebino: 1. i 2. Cesarjevič Rudolf. 3. Občeslovanski jezik. 4. Občo položenje, in kaj je storiti Čehom pa Slovencem? 5. Stanovska svoboda. 6. Pisma od beneške meje. 7. „Kolo“. 8. Zlata svatba. 9. Pogled po slovanskem svetu. 10. Književnost.

„Dom in Svet“. Številka 2. prinaša to le vsebino: Najlepša pravljica, A. Funtek. — Brata; novela, spisal A. Funtek. — Garibaldi, humoreska, spisal J. L. — O spiritizmu, kritična študija, piše dr. J. Janežič. — Slovstvo. — Raznoterosti.

Goriški Italijanaši in tržaški Slovenci. V „Soči“ čitamo vest o umazanem rovanju italijanaških krogov proti Slovencem, katero ponatisnemo zaradi tega, da pokažemo v novi našim čitateljem, koliko je nasprotnikom našim do resnice. „Soča“ piše: „Corriere“, glasilo neke Slovanom neprijazne politike, ponatiskuje iz „Neue Fr. Presse“, „Grazer Tagesp.“, „L'Istrie“, „Indipendente“, „Wiener Allg. Zeit.“ in drugih listov, kadar prinesejo kaj zoper Slované, posebno zoper slovansko duhovščino v Primorji. Ker je „Corr.“ na sumu židovskega in liberalnega lista, se nikdo nad tem ne spodtika, ampak smatra se ta pisava tudi v resnih krogih kot naravna, ki nikakor ni sposobna kaliti javnega miru, temveč ki je hvale in podpore vredna, ker biča poredne panslaviste, (tako zvejo zveste državljane, ki niso zatajili slovenskega pokoljenja). Vse drugače bi se ka-

zala stvar, ako bi katoliški list pisal v enakem smislu o irredenti; imel bi neposrednih in posrednih sitnostij, da bi si zapomnil, kedaj si je v zadnjič upal zapisati besedo irredenta, kajti sedanji politični kredo (vera), katerega je molil knez Hohenlohe v državnem zboru, je ta, da Italijani (brez izjeme) so naravni in najtrdnejši steber avstrijskemu čuvstvu v Primorji. Kadar navedeni listi zastanejo z novicami, prinese jih „Corriere“ sam. Tako je storil v številki 19. od 12. t. m. Pod naslovom „Ipocrisia slovena“ (slovenska hinavščina) pripoveduje, da „Tržaško podporno in bralno društvo“ je imelo preteklo soboto zajutra zadušnico po ranjekem cesarjeviču Rudolfu, a zvečer da je imelo predstavo slovenske igre v 5 dejanjih v gledišči „Fenice“ in potem ples, ki je trpel do jutra. Temu popisu dostavlja splošno opombo: „Imel je pač prav neki dalmatinski list, ko je pisal, da toliko hvalisani patrijotizem slovanski ni drugo, ko hinavščina in pesek v oči oblastim, da zakrivajo svoje prave čute, ki se zlagajo soglasno z onimi škofa Strossmayerja“.

Kar se tiče dogodka, ki ga omenja goriški list, je stvar ta le. V Trstu ste dve slovenski podporni družtvi. Večje, ki šteje blizo 2000 udov, se imenuje „Delalsko podporno društvo v Trstu“ ter je imelo pokrovitelja umrlega prestolonaslednika Rudolfa; drugo je mnogo manjše in se imenuje „Tržaško podporno društvo“. Prvo društvo imelo je omenjeno zadušnico ne samo veliki ples, ki je bil določen za dan 2. febr., ampak sploh vse veselice v letošnjem pustu. Drugo društvo ni imelo maše; glediščno predstavo imelo je določeno uže dolgo pred smrtijo cesarjeviča. Kar se tiče izrečenega obrekovanja o Slovanih, moramo reči, da ga ni „Corriere“ izmislil, ampak da je le ponovil, kar je slišal. Tako mnenje o Slovencih trosi gospoda, ki je veliko višja od „Corr.“ katera se je tudi preteklo leto, ko se je slavila 40letnica cesarjeva, izrazila v tem smislu celo o osebah, katerih patrijotizem je čist kakor zlato. Neka politika zahteva, naj veljajo primorski Slovani kot nezanesljivi in panslavisti. Kam to dovede, bomo videli.

Postojnsko okrajno glavarstvo, zemljepisni in zgodovinski opis. Spisali in izdali učitelji v okraji. Tako se imenuje najnovejša književna prikazen, ki je zagledala beli svet v založbi in tiskarni R. Šeberja v Postojni. V štirih glavnih oddelkih opisujejo nam pisatelji te lepe knjige štiri sodniške okraje, spadajoče k Postojnskemu, namreč: Postojnski, Bistriški, Senožski in Vipavski, v historičnem, topografičnem in etnografičnem obziru, spominjajoč nas slavni nekdanih činov in raznih krajnih znamenitostij. Pridejano knjigi je g. Kavčičevo poročilo o entomologiji in flori političnega okraja postojnskega, koje z veseljem pozravljamo kot hvalevreden donesek k flori slovenske, koje se naša Matica uže preveč muja nam enkrat podati. Koncu knjige stoji spretno narisana zemljevid postojnskega okraja, g. Dragotina Česnika. Sploh je vsa vsebina te knjige prav zanimljiva, radi česar jo najgorkeje priporočamo osobito našej mladini in slov. učiteljstvu v obilen nakup in pridno prebiranje. — Cena jej je: mehko vezanej 85 kr., trdo v platno vezanej 1 gld. 15 kr.; po pošti 10 kr. več.

Davek na pse. Mestni magistrat opominja vse lastnike psov, kateri še niso plačali davek na pse, da store svojo dolžnost takoj, ker drugače zapadejo globi.

Zasačena tatova. 25letni tkalec Jurij Tunin in 18letni težak Ivan Obersnu ulomila sta po noči na 22. t. m. v skladišče olja v ulici Molin grande št. 214. Slučajno mimoidoči stražnik zagleda luč v skladišču in ker se mu je zdelo to jako sumljivo, ustopi tiho in zasači tatova, ki sta imela uže razno blago pripravljeno, da je odneseta.

Nagla smrt. Konzularnega agenta pri francoskemu generalnemu konzulatu v Trstu Valentina pl. Lasockija našli so dne 17. t. m. mrtvega v njegovem stanovanju. Konstatovale se je, da ga je zadel kap na sreco. — Na isti način našli so mrtvega 66letnega podvzetnika Franjo Bernadinija v njegovem stanovanju h. št. 9 ulice Caserma. Sodnijska komisija je našla 12.000 gld. v gotovem denarju in vrednostnih papirjih.

Odpravljeni tujci. V teku meseca januarja odpravilo se je iz Cizlitanije 76 oseb (69 možkih in 7 ženskih). Po narodnostih bilo je 31 Rusov, 13 Madjarov, 11 Prusov, 9 Bavarecev, 6 Italijanov, 4 Saksoni, 1 Anglež in 1 Algirec.

Listnica uredništva. Podgraj: Vašo zadevo moramo za sedaj odložiti. — Repentaborski. V tej obliki ne moremo. — Ako želite, vstreže se Vam z nebitveno spremeno kot „poslano“.

Tržno poročilo. Cene se razumo, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar).

	Cena od for. do for.
Kava Mocca	100 K. 144.— 146.—
Rio biser jako fina	— — — —
Java	— — — —
Santos fina	106.— 107.—
„ srednja	101.— 102.—
Guatemala	— — — —
Portorico	119.— 122.—
San Jago de Cuba	132.— 134.—
Ceylon plant. fina	125.— 128.—
Java Malang. zelena	106.— 108.—
Campinas	— — — —
Rio oprana	110.— 112.—
„ fina	104.— 105.—
„ srednja	100.— 101.—
Cassia-lignea v zabojih	31.50 32.—
Macisov cvet	400.— 420.—
Ingber Bengal	19.— 20.—
Papar Singapore	85.— 86.—
Penang	69.— 70.—
Batavia	81.— 81.—
Piment Jamaika	41.— 42.—
Petrolej ruski v sodih	100 K. 7.75 8.—
„ v zabojih	8.75 — —
Ulje bombažno amerik.	36.— 37.—
Lecco jedlino j. f. gar.	36.— 37.—
dalmat. s certifikat.	39.— 40.—
namizno M.S.A.j.f. gar.	47.— 49.—
Aix Viergo	62.— 63.—
„ fino	58.— 60.—
Rokici puljski	8.— 8.25
dalmat. s cert.	— — — —
Smokve puljske v sodih	— — — —
„ v venci	15.— 15.50
Limoni Mesina zaboj	3.— 4.—
Pomeranče sicilijansko	4.— 5.—
Mandlji Bari I.a	100 K. 83.— 84.—
dal. I.a, s cert.	84.— 85.—
Pignelli	72.— 74.—
Ris italij. najfinerji	19.50 20.—
„ srednji	18.75 19.—
„ Rangoon extra	15.25 15.50
„ I.a	13.50 13.75
„ II.a	12.25 12.50
Sultanine dobre vrsti	23.— 24.—
Suho grosdje (opaša)	15.— 16.—
Cibebo	13.— 14.—
Slaniki Yarmouth I.a sod	12.— 13.—
Polenovke srednje velikosti	38.— 39.—
„ velike	34.— 35.—
Sladkor centrifug. v vrečah	— — — —
„ s certifik.	100 K. 33.75 34.75
Pačol Coks	11.— 11.25
Mandoloni	9.75 10.—
svetlorudeči	9.50 9.75
temnorudeči	9.25 — —
bohinski	10.50 10.75
kanarček	9.75 10.—
beli, veliki	10.25 10.50
zeleni, dolgi	8.75 9.—

„POLITIČNO DRUŽTVO EDINOST“

VABILO
na

**VELIKO VESELICO
S PLESOM**

katero napravi
„politično društvo Edinost“

s sodelovanjem vseh pevskih zborov Trsta in okolice, in

VETERANSKE GODBE
v sijajno odličnem gledališču

POLITEAMA ROSSETTI
dne 2. marcija tega leta.

Plesalo se bode tudi v raznih narodnih oblekah

„KOLO“

Pevci, katerih bode preko sto, nastopijo večkrat.

Ustopnina za osebo 50 novč. — Blagajna se odpre ob 8. uri.

Radodarnosti ne stavljajo se meje.
TRST, 20 februarja 1889.

ODBOR
„političnega društva Edinost“

Gosp. Ivan Šabee, veleposestnik v Trstu, odgovoril je na brezimno pismo s tem, da je poklonil našemu društvu 100 gold. Na izglednem činu in velikodušnem daru izreka mu odbor „Slovanške čitalnice“ najtoplejšo zahvalo ter kliče plemenitemu rodoljubu: Bog ga živi na mnogaja leta!

V Trstu, 22. febr. 1889. Predsedništvo „Slovanške čitalnice“ v Trstu. Ivan Macher, Anton Truden, tajnik, podpredsednik.

Poslano. *)

V dopisu 13 številke cenjene „Edinosti“ moti se „več občanarjev“ dolinske županije radi imena Ivan Sancin. No, jaz pa se ne motim in zato ne, ker tega imena sva le dva v odboru; 105 Vam ne ugaja, vidim, da z Vašo polemiko na mè cimate, kar Vam pa ne jemljem za hudobijo, ampak — za nevednost.

Da v okom pridem zadnjima, moram g. opomniti, da pri vsakej volitvi občinskega glavarja imajo pravico kandidirati tisti, koji so pred 30 leti porojeni. — Tedaj je jasno, da jaz nimam pravice kandidirati ker sem le pred 25 leti rojen. — Toliko v pojasnilo!

Da sem volilce nagovarjal in, da sem sam volil moža, koji je bil v cenjeni „Edinosti“ priporočen — (z tega na mè cimate) mislim, da nisem s tem nobenega razžalil, sicer — mislim, da je vsakemu dovoljen ta prostor — se potožiti.

V Dolini 21. februarja 1889. 1—1 Ivan Sancin, št. 39.

*) Za stvari pod tem naslovom je uredništvo toliko odgovorno, kolikor mu postava velevala.

G. G. Piccolij, lekarničarja v Ljubljani. Viniče na Dolenjskem, dne 12. jan. 1889. Blagovolite mi poslati dvanajst steklenic Vaše esence za želodec. Pohvalno omenjam, da je bila raba lani poslanih 36 steklenic izvrstna. Bolniki raznih vrst so življali esenco z najboljšim vpehom. Neka bolnica je bila uže za smrt bolna vsi so mislili, da mora v malo urah umreti; toda komaj je zavžila nekoliko kapljic esence, je že okrevala in čez nekoliko ur popolnoma ozdravela — med tem, da je bila poprej več dni že skoraj na smrtni postelji. Esenca se tedaj zaradi njenega izvrstnega vpliva sama najbolje priporoči.

POSILANO. Voda za pranje konj za jačanje pred in po velikem trudu in za dirke je po mnogoletnej skušnji Kwizde c. kr. priv. restitucionalni cvet ker jači živce, naredi kite gibčne, elastične in sveže, katere usposobijo konja k nenavadnem naporu. Kwizde c. kr. priv. restitucionalni cvet za konje dobiva se pristen le pod tu poleg očitseno varnostno znamko v vseh lekarnah v Avstriji-Ogerskeji, na debelo v trgovinah z mirodijami. Glavno skladišče Kreisapotheke v Korneuburgu pri Beču, Frana Joh. Kwizde, c. kr. avstr. in kr. rumunski dvorni dobavitelj. (f)

Tiskarna Dolenc v Trstu izdeluje vsakovrstna tipografska dela, kakor: priporočnice, račune, okrožnice, vizitnice, poročilne objave, vabila, programe, izkaze, oglase, pravila, ustopenice, zaključne račune (bilance), ročiščne, cenike, polnomoči, jestvenike, carinska pisma, naznanila, izpovedne listke itd. — vse ukusno in po cen. Tiskarna prodaja nastopne slovenske knjige, kakor: „Kmetijsko berilo“ po 40 nč., trdo vezano 60 nč.; „Sodni obrazi“ po 20 nč.; „Wiljem Tell“ po 40 nč.; „Ljudmila“ po 20 nč.; „Fillip“ po 20 nč.; „Antigona“ po 20 nč.; „Trst in okolica“ po 30 nč.; „Pjesma o zvonu“ po 20 nč.; „Istra“ po 20 nč. Postava o „ernej vojski“ po 5 nč. Ima v zalogi vse potrebne tiskovine in knjige za župne urade.

Razpis učiteljskih služeb*)

Na osnovni slovenski šoli družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu se razpisuje:

I. učiteljska služba z nastopom o Veliki noči t. l. Prilože naj se sposobnostna spričevala za vodstvo večrazredne šole. Plača je 600 gld. z opravilno doklado. Za šolsko leto 1889/90 pa se razpisuje:

II. učiteljska služba z letno plačo 500 gld. Za to II. učiteljsko službo se lahko zglase učitelji in učiteljice.

Prošnje s potrebnimi dokumenti naj se pošiljajo podpisane vodstvu najzadnje do 10. marcija t. l. Vodstvu družbe sv. CIRILA in METODA v Ljubljani, dne 14 feb. 1889.

*) Slavna vredništva slovenskih listov prosimo, da objavijo ta natečaj.

Naravno olje

iz jeter od polenovke (Baccala). Najizbornejše kakovosti, kojega z dobrim vspehom zakazujejo najboljši mestni zdravniki. — Iz iste kakovosti napravlja se tudi zeleno ali jodoželezno (ferrato) olje. Zaloga v lekarni G. B. Rovisa Corso št. 47. 10—8

Nakup surovih palic.

Surove palice s kljukami, kakor dren, črni in beli trn, nadalje mokerice, kakor tudi navadne hruševine, psikove in lešove — kupuje vsake baže vedno po najvišjih cenah. 3—3

J. Wakonigg v Šmartnem pri Litiji na Kranjskem.

!!Vse hiti in kupuje!! Samo for. 2.90 žepna ura z verižico. Cirse in dr. v Švici je propadel in vsled tega prodaje se 700 teh krasnih, dobro ldočih ur za gospode, gospe in deco, zlatu popolnoma sličnih, z elegantno, pozlačeno verižico, na ta način. Ozromne so naročbe na te ure; naj se zatorej vsakdo podviza, dokler jih je še kaj v zalogi. Pošilja proti gotovemu denarju ali po vzetju: „Uren-Depot L. MÜLLER, Wien, Währing Schulgasse 11.“ 6—6

Brnsko sukno za elegantno pomladansko ali poletno obleko v odreskih po m. 3/10, to je 4 dunajske vatlje vsak kupon za gld. 4.30 iz fine gold. 6 iz finejše gold. 7.75 iz jsko fine gold 10.50 iz najčnejše pristne ovčje volne kakor tudi sukno za površnje sukne, česljano sukno, prepleteno z svil. poletno valjano sukno, sukno za livrejo, tkanine iz nit, katere se daje prati, fino in najčnejše črno sukno za salonske obleke itd. itd. pošilja proti povzetju iznosa realna in solidna, jako dobro pozvana tovarniška zaloga sukna SIEGEL IMHOF v Brnu (Brünn). Izjava! Vsa kupca je dolg 3/10 m. in širok 130 cm., torej zadostuje popolnoma za kompletno obleko za gospode. Tudi se daje kolikor metrov se želi Jamci se, da se odpotije natančno blago po izbranem vzorcu. Uzorci zastoj in franko. 2—30

Nič več zobobolov. Voda za zobe lekarničarja G. B. Rovis ozdravi hipoma vsak največi zobobol, zabrani narejenje tartara in gnjilje zob, ohrani bele, ojači zabrne in čisti ustni dih. Na prodaj v lekarni Rovis Corso 47 po 50 kr. steklenica. 10—8

Papir na prodaj. Stari časopisi itd. prodajajo se 1 kgr. po 12 nč. Poblizje se izvè pri upravnistvu našega lista.

Lepa prostorna soba

v ulici Caserma daje se v najem. Cena jako nizka. Poblizje izvè se pri upravnistvu našega lista. 1—3

V NAJEM!

se daje v kratkem prodajalnico združeno s tobakarnico na jako ugodnem kraju pri cesti Ravno pod isto streho tudi gostilno tuši pri cesti, in sicer pod jako ugodnimi pogoji. Natančnejše se izve pri lastniku Josipu Sirca v Šturjah pošta Ajdovščina. 1—1

Pomoč se ponuja pri vseh boleznih, zlasti onih, ki izvirajo iz spridene krvi, nadalje pri podici, živčnih boleznih, ušesnih boleznih, plućnih in želodčnih boleznih, naduhi, slabostih, protini, trganji in pri vseh ženskih boleznih. Trakulj, odpravi se v dveh urah z glavno vred, za kar se jamči Metoda, ki je hitra in sigurna, pospešuje se z odličnim sredstvom. Obširna oročila pošljejo naj se z naslovom: „Hygiea-Officin“ Breslau H.

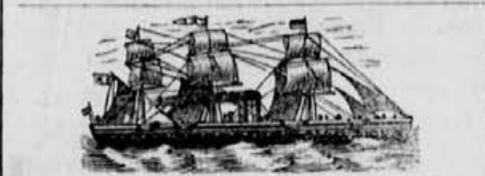
SUKNO razpošilja za gotov denar ali po postopnem povzetju po zelo nizkih cenah in sicer samo dobre vrste: 3-10 m, cela obleka, samo f. 3.50 3-10 m, cela obleka, boljše, 4.90 3-10 m, lino „10“ 8.— 3-10 m, površna sukna „10“ 6.— 3-10 m, črna sal. obleka „10“ 8.— Kar ni komu všeč, se lahko vrne Uzorci franko. — Naslov: Tuchfabrikbesitzer FRIEDRICH BRUNNER Na drobno. 33-43 n. Na debelo. Op. Uzorci za gospode krojače nefrankovani.

Marijacejske želodečne kapljice

zvrstno zdravilo pri vseh boleznih na želodcu. Neprecenljivo dobrote je posebno vpliv njihov pri netočnosti, slabosti želodca, ako z grla smrdi, napenjanju, kislem pehanju, koliki, želodečnem kataru, gorčiče (rzavci) pri preobilnej produkciji slin, rušenici bluvanju in gnujsu, glavobolu, ako boli iz želodca) krč v želodcu, zabasanji, preobilnosti jedi in pijači v želodcu Varnost. znamka proti glistam, boleznim na vrani in jetih in tudi proti žilii ali himorojdam. Cena steklenici je z nakazom vred samo 40 nov, velika steklenica samo 70 nov Glavni zalog ima lekarničar „k angelju varhu“ Karl Brady Kremsir, Morava.

Marijacejske želodečne kapljice niso tajno sredstvo. Deli, iz katerih obstoji, oznanjeni so na vsakej steklenici priloženemu poduku za uporabo. Pristno dobe se skoraj v vseh lekarnah.

V Trstu: Lekarna: Antonio Suttina Lekarna: de Leitenburg, all' Ercole trifiante. — Lekarna: Eduard de Leitenburg, alla Saluta. — Lekarna: A. Praxmayer, al due Mori — Lekarna: Pietro Prendini, alla Fontana Imperiale. — Lekarna: Benedetto Saraval, al Amazone Triomfance. — Lekarna: Benedetto Vlach Miniussi, alla Corte. — Lekarna: dr. Vittorio Serravallo al R dentore (glav skladiš). — Lekarna: Bissolotto all'orso nero. — Poštojna: Lekarna Fr. Baccarolch. — Sezana: Lekarna Philipp Ritschel. — Svarilo! Pristne Marijacejske želodečne kapljice ponarejujejo in posnemajo se mnogo vrstno. — V znamenje pristnosti mora biti zamotana vsaka steklenica v rdeč omot, prouiden z gornjo varnostno znamko ter mora biti na vsakem priloženem poduku za uporabo razurni tega opomneno, da je bil isti tiskan v tiskarni g. Gusek-a i Kremericah (Kremsier).

Važno za popotnike v Ameriko.

Kdor želi po ceni, dobro, hitro in varno potovati v severno ali južno Ameriko itd., naj se zaupljivo obrne na od slavne c. kr. dež. vlade v Ljubljani potrjenega glavnega zastopnika za potovalce Josipa Pavlin-a v Ljubljani Marijin trg št. 2. ki zastopa evropske in ameriškanske železnice in nemško poštno parobrodstvo: Tu se dobijo vožne karte s polno garancijo od Ljubljane naravnost do vsakršne postaje v severni in južni Ameriki, Avstralji, Afriki itd. po zopet mnogo znižanih cenah, ravno tako se tudi vsakršnemu posvetovanju radovoljno služi. Vožnja preko Ljubljane in Beljaka priporoča se tople le v prid potovalcem, ker je veliko krajša in ceneja kot ona preko Dunaja. Vožnja traja od Ljubljane do Amerike okoli 13 dni in je cena z hrano na parobrodu od 60 gld. naprej.

KWIZDE

korneburšk živinoredilni prašek za konje, govejoživino in ovce.

Ako se daje živini redno živinoredilni prašek, je vsled mnogoletne izkušnje izvrstno sredstvo proti slabemu teku, molženji krvi in za izboljšanje mleka. Cena mali škatljici 35 kr., veliki 70 kr.

Pristno se dobi po vseh lekarnah in prodajalnicah mirodij avstr.-og. monarhije.

Da se varuje pomot, prosimo p. n. občinstvo, da zahteva o kupovanji teh sredstev vedno Kwizde preparate in da se pazi na gorenjo varnostno znamko.

Pošilja se po pošti proti povzetju vsak dan po centralnem skladišču: Kreisapothek Korneuburg (D)

Franz Joh. Kwizda, c. kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj za živinozdravniške preparate.

Bolezni želodca.

in spodnjih telesnih delov, jeter in vranice, slata žila, zaprtje, vodenica in kronična driska, zdravi se najvpešnejše s PICCOLI-jevo ESENCO za ŽELODEC, koja je tudi izvrstno sredstvo proti glistam.

Pošilja jo izdelovalci v Ljubljani (Dunajska cesta) proti postopnem povzetju.

V steklenicah po 15 novč. se prodaja v Trstu v lekarnah: Bissolotto, pl. Leitenburg, Liprandi, Pozzatto, Praxmayer, Prendini, Ravasini, Rovis, Saraval (za magistratom), Serravallo, Skopzynsky, Suttina in Zanetti. — V Istri v lekarnah: Rovinj Angelini, Palj Wassermann, Carbuicchio, Rodinis; Dinjan Rek, Bradamante; Koper Giovannini, Favento; Piran Fonda, Lion; Pazin Lion; Novigrad Tamburini; Poreč Candusio; Vrsinada Patelli; Buje Bonetti in v večini lekarn v Istri, Primorju, Tiroli, Dalmatiji, na Kranjskem, Stajarskem in Koroskem. 12—2

Svet

Čuj! Čuj! Čuj! Čuj! Stroj za šivanje for. 1.95.

Čudovato je delo tega stroja; šiva vse izvrstno, najdobejše sukno in najfinjši šifon; gre dobro; je divno izdelan, zlatno brončiran, okrašen vsaki salon. Neodpušljivo je, kjer v hiši ni še tega stroja — 4—6 Kdo bi bil kedaj mislil, da se mora napraviti za for. 1.95 šivalni stroj. Ogromna je prodaja tega stroja; naj ga zatorej vsak takoj naroči, ker bo kmalu razprodan. Za naročbo zadostuje dopisnica. Prodaja se na vsi kraji sveta. Ker so stroški neznamni, proti gotovini ali postopnem povzetju. Razpošilja: 6—6 L. MÜLLER Dunaj, Währing, Schulgasse št. 10.

Nič več kašlja!

Prsni čaj napravljen po lekarničarju

G. B. ROVIS v Trstu, Corso 47

ozdravi vsak kašelj, še tako trdovraten, kakor to spričujejo mnoga naročila, spričevala in zahvale, ki dohajajo od vseh strani in pa uspehi prvih tuk. zdravnikov. Ta čaj je sestavljen iz samih rastlin in čisti kri; ima dober okus in velja en zavoj za 8 dni 60 n.

Omenjena lekarna izdeluje tudi pile za prestenje života in proti madrona iz soka neke posebne rastline, katerih uspeh je velik, posebno pri zaprtjem truplu, želodčnih boleznih itd. in se lahko uživa o vsakem času brez obzira na dijeto. Ena škatlja velja 30 sold.

Plaster in tud tinktura proti kurjim očesom in debelej koži — cena 3 plaštrov za kurja očesa 20 soldov. — Ena steklenica tinkture 40 soldov. Edina zaloga v Trstu v lekarni ROVIS, v Gorici v lekarni Cristofolletti in Pontoni. 10—8 V tej lekarni govori se tudi slovenski.